

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 105. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hcaeeventyr07val-shoot-idm139890598079936/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Fodreise 53). – **10-11** *den havde Frøken-Blod ... omgaaes med Mennesker*] sml. Fodreise, den lærde mand i dødens omnibus, som ræsonnerer over lopperne: »de besidde Aand og Sinag, i det de helst dvæle hos det smukke Kjøen. Men hvad vinde de ved deres Vedholdenhed og Kjærlighed? kun Forfølgelse og Død» (92). – **14** *havde ... Skik paa sig*] havde gode manerer, levemåde. – **16** *gammel Familie i ... Ægypten*] jvf. 2. Mos.10.1-20, græshoppeplagen Gud sender over Ægypten for at blødgøre Faraos hjerte. – **18** *Herrablade*] billedkortene dvs. konge, dame og knægt.

92.6-7 *man kunde see ... en streng Vinter*] iflg. folketroen blev vinteren mild, hvis gåsens brystben var hvidt, og hård, hvis det var brunt. – **24** *fulde paa*] falde en ind, finde på. – **25** *har Been i Ponden*] ben i næsen; vilje og god forstand. Her tillige ordspil på at springgåsen som helhed er af ben. – **28** *Gaaserad*] benrad; A.s eget udtryk m. ordspil på at springgåsen i virkeligheden kun er ben. – **29-30** *der skal ... Krop til*] sml. Santas kriuk af Annunziata i Imp (174).

Hyrdinden og Skorsteensfejeren

Hyrdinden og Skorsteensfejeren blev trykt første gang i NE 3-45, der udkom 7.4.1845.

Iflg. Alm blev eventyret skrevet 13.3.1845: »Ild i Røret paa min Kakkedovn. Hyrdinden og Skorsteensfejeren.« Udover denne impuls kendes intet til den personlige baggrund for eventyrets tilblivelse, idet Brix' påstand (163), at eventyret skulle være inspireret af A.s unge venner, Jonna Drewsen og Henrik Stampes kærlighedshistorie, som A var levende interesseret i, overbevisende er afvist af Stampe 116.

Arbejdet med eventyret varede ved lige til korrekturen, hvor han bl.a. endelig nåede frem til den imponante titel på figuren på det gamle skab: »Gjædebukkebeens-Overogundergeneralkrigskommandørsergeant«. Af den bevarede kladde (trykt i Buket III-115), som er meget anderledes end den endelige version, ses tydeligt at eventyrets egentlige inspiration er af litterær karakter, nemlig E.T.A.Hoffmanns Nussknacker und Mausekönig, hvor Nussknacker beder Marie følge sig efter at muskongen er overvundet. De klatrer da op ad og ind i et udskåret skab, hvor de kryber op igennem et ærme i faderens pels, og herfra kommer de ind i Slaraffenland, som Marie rives bort fra, da hun vågner.

93.11-12 *Gjædebukkebeens-Overogundergeneralkrigskommandørsergeant*]